

ADVIES Nr. 1.495

Zitting van woensdag 20 oktober 2004

IAO - 93e zitting van de Internationale Arbeidsconferentie (juni 2005) - promotioneel kader voor de veiligheid en de gezondheid op het werk

x x x

2.092-1

A D V I E S Nr. 1.495

Onderwerp : IAO - 93e zitting van de Internationale Arbeidsconferentie (juni 2005) - promotioneel kader voor de veiligheid en de gezondheid op het werk

Bij brief van 27 augustus 2004 heeft de heer P. PIRENNE, directeur-generaal van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, namens de minister van Werk aan de Nationale Arbeidsraad een rapport bezorgd dat het Internationaal Arbeidsbureau (IAB) over het voornoemde onderwerp heeft opgesteld; bij dat rapport is een vragenlijst gevoegd. Dat vraagstuk staat op de agenda van de Internationale Arbeidsconferentie van juni 2005.

Het IAB zal een tweede rapport opstellen op grond van de antwoorden van de regeringen op die vragenlijst.

Het advies van de Raad wordt ingewonnen ingevolge het IAO-verdrag nr. 144 betreffende de tripartiete raadplegingsprocedures ter bevordering van de tenuitvoerlegging van de internationale arbeidsnormen.

De commissie Internationale Arbeidsorganisatie werd met de bespreking van dat vraagstuk belast.

Op verslag van die commissie heeft de Raad op 20 oktober 2004 het volgende eenparige advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN STREKKING VAN DE ADVIESAANVRAAG

Bij brief van 27 augustus 2004 heeft de heer P. PIRENNE, directeur-generaal van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, namens de minister van Werk, aan de Nationale Arbeidsraad een rapport bezorgd dat het Internationaal Arbeidsbureau (IAB) over het voornoemde onderwerp heeft opgesteld; bij dat rapport is een vragenlijst gevoegd. Dat vraagstuk staat op de agenda van de Internationale Arbeidsconferentie van juni 2005.

Op haar 91e zitting (2003) heeft de Internationale Arbeidsconferentie een algemene, op een geïntegreerde benadering gebaseerde bespreking gewijd aan de "activités normatives de l'OIT dans le domaine de la sécurité et de la santé au travail".

In haar "Conclusions concernant les activités normatives de l'OIT dans le domaine de la sécurité et de la santé au travail - une stratégie globale", vond de Internationale Arbeidsconferentie dat voor de invoering van een promotioneel kader voor de veiligheid en de gezondheid op het werk bij voorkeur een nieuw instrument moet worden uitgewerkt.

Naar aanleiding daarvan heeft de raad van bestuur van het IAB in november 2003 besloten dat vraagstuk in te schrijven op de agenda van de 93e zitting (2005) van de Conferentie.

Met behulp van de bronnen waarover het IAB beschikte en op basis van de antwoorden van de lidstaten op vroegere enquêtes, met inbegrip van de enquête over de veiligheid en de gezondheid op het werk die in 2002 met het oog op de algemene bespreking werd gehouden, werd een eerste rapport opgesteld. Daarover wordt de Raad nu geraadpleegd.

Dat rapport bevat een vragenlijst aan de hand waarvan het IAB kennis kan nemen van het standpunt van de lidstaten over de strekking en de inhoud van het instrument.

Het Internationaal Arbeidsbureau zal uitgaande van de aldus ontvangen informatie een tweede rapport opstellen met een samenvatting van de ingenomen standpunten en de voornaamste vraagstukken die a priori op de Internationale Arbeidsconferentie van juni 2005 zullen worden besproken. Dat tweede rapport zal in maart 2005 aan de regeringen worden voorgelegd.

Het advies van de Raad wordt ingewonnen ingevolge het IAO-verdrag nr. 144 betreffende de tripartiete raadplegingsprocedures ter bevordering van de tenuitvoerlegging van de internationale arbeidsnormen.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

De Raad heeft het verkieslijk geacht het voorgelegde rapport annex vragenlijst in zijn geheel te onderzoeken veeleer dan de verschillende vragen apart te beantwoorden.

In het kader van dat onderzoek heeft de Raad kennis genomen van de conclusies die de Internationale Arbeidsconferentie op haar 91e zitting (2003) heeft aangenomen met betrekking tot "les activités normatives de l'OIT dans le domaine de la sécurité et de la santé au travail - une stratégie globale".

Na afloop van zijn werkzaamheden heeft de Raad twee fundamentele opmerkingen geformuleerd. Een eerste opmerking gaat over de algemene strekking van het onderhavige rapport annex vragenlijst; een tweede opmerking betreft het begrip "culture préventive de sécurité et de santé au niveau national".

A. Algemene strekking van het rapport en de vragenlijst

In het licht van de voornoemde conclusies die de Internationale Arbeidsconferentie in 2003 heeft goedgekeurd, constateert de Raad dat de deelnemers aan de algemene bespreking de bedoeling hadden op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk het volgende te realiseren : "développer et mettre en œuvre de nouvelles stratégies et solutions". Daartoe wilden ze komen tot een "plan d'action de l'OIT pour la promotion de la sécurité et de la santé au travail".

In het raam van dat actieplan zou een nieuw instrument worden uitgewerkt met het oog op een promotioneel kader voor de veiligheid en de gezondheid op het werk.

Concreet zou een dergelijk "instrument faitier, dont les dispositions seraient de nature promotionnelle plutôt que contraignante", met name de vaststelling van nationale programma's inzake veiligheid en gezondheid op het werk in de hand moeten werken en de lidstaten de middelen verstrekken om ze ten uitvoer te leggen.

Bovendien hadden de deelnemers aan de Conferentie, in het raam van dat instrument en met het oog op de uitwisseling van ervaringen en goede praktijken op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk, ook gedacht aan een mechanisme van rapportage over de behaalde resultaten en de geboekte vooruitgang.

In verband met dat laatste punt ten slotte werd verzocht om de opstelling van "indicateurs pratiques et adéquats, relatifs aux activités, progrès et résultats".

De Raad wijst erop dat die verschillende elementen niet werden opgenomen in het hem voorgelegde rapport en evenmin in de bijgevoegde vragenlijst, zodat die teksten de wil die de deelnemers aan de Internationale Arbeidsconferentie in 2003 hebben geformuleerd, niet weergeven.

Het rapport en de bijgevoegde vragenlijst moeten volgens hem dan ook worden aangepast zodat ze opnieuw in de sfeer liggen van de algemene bespreking die aan dat onderwerp werd gewijd en om ervoor te zorgen dat ze conform de conclusies van de Conferentie zijn.

B. Begrip "culture préventive de sécurité et de santé au niveau national"

De Raad merkt op dat in lid 87 van het onderhavige rapport is bepaald dat het begrip "culture préventive de sécurité et de santé au niveau national" kan worden omschreven als "l'ensemble des convictions, valeurs, attitudes et modes de comportement des organisations et des individus, qui concourent à ce que la plus haute priorité soit accordée à la prévention".

Hij merkt op dat die omschrijving niet strookt met de elementen die dienaangaande vermeld zijn in punt 4 van de conclusies die de Internationale Arbeidsconferentie in 2003 heeft aangenomen, d.i. :

"Une culture préventive de sécurité et de santé au niveau national est une culture où le droit à un milieu de travail sûr et salubre est respecté à tous les niveaux, où les gouvernements, les employeurs et les travailleurs s'emploient activement à assurer un milieu de travail sûr et salubre par la mise en place d'un système de droits, de responsabilités et d'obligations bien défini, et où le principe de prévention se voit accorder la plus haute priorité. Pour développer et maintenir une culture préventive de sécurité et de santé, il faut avoir recours à tous les moyens disponibles pour améliorer la prise de conscience générale, la connaissance et la compréhension des concepts de danger et de risque, ainsi que de la manière de les prévenir et de les maîtriser".

De Raad is derhalve van oordeel dat de omschrijving in dat rapport gewijzigd moet worden teneinde terug te komen tot de elementen die zijn vermeld in punt 4 van de voornoemde conclusies van de Internationale Arbeidsconferentie en waarover tijdens de algemene bespreking een consensus werd bereikt.

Hij beklemtoont bovendien dat de "culture préventive de la sécurité et de la santé au travail" niet alleen te maken heeft met de manier van handelen van organisaties en individuen maar ook deel uitmaakt van de grondrechten van de werknemers.
